

Kašna Tereзка na Mariánském náměstí

Za nejstarší pražský vodovod je považován vyšehradský z 12. století. Jak dokazují archeologické nálezy dřevěného potrubí, vedl z prameniště Jezerka do kašny na Vyšehradě. V období vlády Karla IV. byl vodovod přiveden i na Pražský hrad. Jak se rozrůstala čtyři města pražská - Staré, Nové, Malá Strana a Hradčany, staly se hlavním zdrojem vody Želivka, pro levý břeh Vltavy potok Káraný a oba toky zásobují Prahu dodnes.

Městským veřejným vodovodem bývaly po dlouhá staletí kašny. Tady se setkávaly s konvicemi a džbány prosté ženy i služky. Bylo to místo, kde si povídaly o čemkoli. Jaké zvyky mají ty či ony paničky a co se kde šustlo. A byla-li chvílka navíc, došlo i na pověsti. Třeba na tu, co vypráví o dívce Tereze.

Pro kašnu na Mariánském náměstí zhotovil plastiku sochař Václav Práchnér (1784-1832).

Jeho Alegorie Vltavy je umístěna ve výklenku Clam-Gallasova paláce. Brzy se vžilo lidové pojmenování kašny „Tereзка“, která v létě kolemjdoucím stále poskytuje chladné osvěžení.

Tereзка Patejdlová pocházela z Toušeně. Narodila se jako třetí z devíti dětí a odmala pomáhala se starostmi o mladší sourozence. Nejstarší sestra se brzy vdala, další děti dorůstaly a když Terezce táhlo na dvacet, vydala se hledat službu do Prahy. Pracovitá venkovská děvčata neměla vždycky štěstí na hodnou milostpaní, ale Terezce se ve službě líbilo. Každou sobotu večer měla volno a nebylo divu, že se brzy našel i hezký mládenec, se kterým si plánovala svůj příští život.

Jenže neštěstí nechodí po horách, ale po lidech. Zedník Martin pracoval na stavbách a jednoho dne se pod ním zřítilo lešení. Dřív, než mohla být svatba, zůstala Tereзка sama. Ne tak docela - brzy se jí pod srdcem ozval nový život. Co to znamenalo, není třeba příliš popisovat. Ze služby ji vyženou a vrátit se domů s hanbou? Nejednou postávala u břehu Vltavy, nejednou zadumaně hleděla do tmavé prudké vody, ale rozum si přece zachovala. Prosila u klášterní fortny a voršilky se jí ujaly do doby, než se narodil malý chlapec. Modlívala se hodně, zvláště k panence Marii. Ne pro sebe, ale pro to maličké. Pak bydlela v podkrovní světničce kdesi na Malé Straně a našla si práci. Právě u kašny slovo dalo slovo, služky doma pověděly, že tu blízko bydlí šikovná mladá žehlíčka a koše s prádlem se Tereze jen hrnuly. Pracovala pilně, krejčárek přišel ke krejčárku, dobře uživila sebe i chlapce. Možná se časem i vdala, kdo ví. Hlavně nešťastná už nebyla a tak má přece dopadnout konec každého povídání.

